HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

**מאספורק.** סם מקוס: **נוגע נרך.** גוזל ומבכר. נוגע כמו כל נוגע בלע (משלי ו): **מאי קאמר.** לייר בגמרא וקתני הרי שלך לפניך ותמי ליעמא לא שייך למימר מלא בדבר שכיחים מקדמותו שאמר לו טלנו כמות שהוא כתוב: **מלוס פאה להפריש מן הקמה.** דכתיב לא תכלה פאת שדך לקצור (ויקרא יט): **מרחו.** מחליק את הכרי ברחת ומירוח הוי גמר מלאכה למעשר הלכך מעשר כל מעשרותיו תחלה ואחר כך נותן לו פאה כדי שלא יפסיד עני שאילו היה נותנו קודם מירוח אע"פ שעני מלקף לקט שכחה ופאה הרבה ועושה מהן כרי פטור מן המעשר שהרי הפקר הוא אבל עכשיו שנתמעט היבול נעל הבית ונתחייב במעשר דהכי אמרינן במסכת ברכות (דף מ:) לקט שכחה ופאה שעשאן בגורן הוקבעו: **לא מפריש מן העיסה.** פאה אם לא נתנה כבר ואילו לא נ"ק מן העיסה לא דקנייה בשיעור והוי ממון שאין לו מוצעים דעד שתגע ליסה לאו שיעור הוא לחוכל הוא כמו שהיה: **לילפל מנלי.** טרחו ועמלו ונתקבלו לכך: **בשלשה דהדר.** מפטמו ומוזר לקדמותו: **שעוזב יפירש.** בקדושים מהיו כתיב לא תכלה פאת שדך לקוט ובשור או כאשר כתיב לא תכלה פאת שדך בקולרך מרי קלאי תעזוב לחומו למה לי שמע מינה לאחויי שיעור ללא קני הכא: **שעוזב יפירש למה לי.** הא בעלמא נמי לא קני שיעור: **ומו נרבנן שעוזב יפירש למה לי: המפקיר והשכים לנקט.** קודם שיצאו עניים לגלרה שיזכו בהפקר אם היו קודמין: פרט בכרם ולקט בקמה: **חייב בפרט וכו'.** לקע"ג להפקר פטור מכולם דכתיב[1] ולקץ שדך וכרמך מהני תעזוב יפירש למעוטי כי האי גוונא דלא הוי הפקר לפטור ואע"ג שפטור מן המעשר. וכבל הני כתיב תעזוב יפירש. בקדושים כתיב כרמך לא תעולל ופרט כו'. ומשנה תורה (כד) כתיב כי תבצור כרמך לא תעולל וכן לא תפאר אחריך דהיינו פרט. תפאר אילקוביי"ר. ופאה נמי מהכא משמע דתנא דבי ר' ישמעאל (מולין דף קלח.) שלא תעול תפארתו ממנו. שכאן כתיב במשנה תורה (שם) לא תעזוב לקחתו וגו'. ובאילו כתיב לא תפאר אחריך ואמר מר בפרק י' דחולין (שם) אחריך זו שכחה ולא בעי למיהדר ומכתב בחילן לגר ליתום ולא לא תפאר אחריך ואנא דעלמא לעניים הוא דלשכחן בעמרים. אבל במעשר לא כתיב תעזוב יפירש: **אין שמין.** בפרק לחמן (דף יא.) גבי בעלים מטפלין בגבילה אמר שמואל לגזוקן הוא דשמין את הגבילה לגיזק ומוסיף עליה מזיק עד שמגלים לו גזקו אבל גגב וגזלן שנטלו בהמה ומתה או נחשה אין שמין את הגבילה שלא שלמו בהמה מעליא אלמא שיעור קני: **בשלשה דלא הדר.** כגון מתה או נשברה רגלה: אמרו

**ואפאה** (והרים) [והפריש] ממנה חלה. משמע גלגול מתחייב בחלה אלא לגלא רבותא קמ"ל דאע"פ שעשה כל השיעורים הללו אין חלה מונחת על שייך למימר חלה בדבר שכיחים מקדמותו מתחייב בחלה עד אחר שיפייה ונקטה הכי:

**לא הפריש מן הקמה יפריש מן העומרים.** אבני לטעמי' דאמר כרים תמורה (ד' ו. ושם ד"ה אמר) כל דאמר רחמנא לא תעביד אי עביד תעזוב אי לא תעזוב יתירא הוא דאתיא אי עביד לא מהני אי לא עביד לא מהני דהיפרש מן העומרים משום תעזוב יתירא דכתיב לעבר על לא תכלה הוה אמינא דאמר רחמנא לא תעביד אי עביד לא מהני ופטור ולהכי לאטטרוך אבני בשמעתין ע"כ לר' ישמעאל למימר שיעור במקומה עומדת אבל לרבנן דאמר רחמנא לא תעביד אי עביד לא מהני אי לא עביד יתירא הוא דאתיא מפרישין מן העומרים ולא מצינו לשיעור מפרישין מן העומרים אלא מד